

MATICHON INFORMATION CENTER		Subject Heading :	
Source :	บางกอกทูเดย์	52065175	
Date : - 5 ก.พ. 2552	Page : 35	No :	

ธนาคารขยะลดโลกร้อน เปลี่ยนสิ่งไร้ค่าให้มีค่า

ปัจจุบัน “ขยะ” นับว่าเป็นปัญหาใหญ่ไม่เฉพาะแต่ในเมืองหลวง แม้แต่ตามหมู่บ้านหรือชุมชน ปัญหานี้ก็สร้างความเดือดร้อนไม่น้อย พื้นที่เทศบาลตำบลร้องกวาง อำเภอร่องกวาง จังหวัดแพร่ ก็ประสบปัญหานี้เช่นกัน

ในแต่ละปีทางเทศบาลได้ทุ่มงบประมาณกว่า 11 ล้านบาท เพื่อจัดเก็บขยะแล้วนำไปทิ้งในหลุมฝังกลบ ด้วยวิธีการเช่นนี้ ไม่เพียงแต่ทำให้สูญเสียงบประมาณจำนวนมากเท่านั้น หากแต่ยังไม่สามารถแก้ปัญหาขยะของชุมชนได้อย่างแท้จริง

ในขณะที่ขยะในหลุมฝังกลบส่งกลิ่นเหม็น และมีน้ำขยะไหลออกมาส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของชุมชน โดยเฉพาะเด็กนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบ้านร้องกวาง หมู่ 2 ที่อยู่ติดกับหลุมขยะ

จากการที่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ จ.แพร่ ได้เข้าไปทำ โครงการธนาคารขยะลดภาวะโลกร้อนเพื่อความยั่งยืนของชาวบ้านร้องกวาง ในระยะเวลาเพียงประมาณ 5 เดือนเศษ ตั้งแต่ปลายเดือนสิงหาคม 2551 ถึงช่วงปลายเดือนมกราคม 2552 กลับช่วยให้ชุมชนมีวิธีการจัดการขยะของชุมชนอย่างชาญฉลาด

อีกทั้งยังสามารถลดปริมาณขยะได้เกือบ 100% ทำให้โครงการของนักศึกษากลุ่มนี้ได้รับรางวัลชนะเลิศจากโครงการ “กล้าใหม่...ใฝ่รู้” ปีที่ 3 ระดับอุดมศึกษา ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ประจำปี 2551

นายชวนันท์ ทองกลัด นักศึกษาชั้นปีที่ 2 คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ จ.แพร่ ประธานกล่าวว่า การเลือกปัญหาขยะมาพัฒนาเป็นโครงการ เนื่องจากเขาและเพื่อนๆ เห็นถึงผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว เพราะมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ในละแวกเดียวกับชุมชน

เป้าหมายของโครงการคือ **การลดปริมาณขยะ** ด้วยวิธีการส่งเสริมให้ชาวบ้านจัดการและใช้ประโยชน์จากขยะอย่างคุ้มค่ามากที่สุด เริ่มต้นด้วยการเข้าหาผู้นำชุมชน เพื่อทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และกระบวนการขั้นตอนในการดำเนินโครงการ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชนเป็นอย่างดี

การดำเนินกิจกรรมลดปริมาณขยะ ทีมนักศึกษาเริ่มจากการ **สำรวจข้อมูลขยะ** ของชุมชน ซึ่งพบว่าขยะส่วนใหญ่เป็นพลาสติกที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ รองลงมาคือ ขยะสดจากบ้านเรือน และเศษพืชผักจากตลาดสด ทำให้เกิดแนวความคิดการจัดการขยะเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่เป็นขยะที่รีไซเคิลได้และขยะสด ซึ่งต้องใช้วิธีการจัดการที่แตกต่างกัน

ในส่วนของการจัดการขยะรีไซเคิลเยาวชนได้เน้นการให้ความรู้เรื่องการ **คัดแยกขยะอย่างถูกวิธี** และแนะนำวิธีการ **เพิ่มมูลค่าขยะ** ด้วยวิธีการง่ายๆ เช่น การแกะฉลากขวดน้ำชนิด

ขวดฟุ้งออกก่อนซังขาย ซึ่งจะช่วยให้ขายขยะได้ราคาสูงกว่าเดิม คือ จากราคากิโลกรัมละ 17 บาท เป็น 30 บาท เป็นต้น

ขณะเดียวกันนักเรียนยังได้ส่งเสริมให้ชาวบ้านนำขยะมา **ผลิตเป็นสิ่งของเครื่องใช้ใหม่ๆ** เช่น แก้วน้ำจากขวดน้ำใช้แล้ว ในครัวเรือน จนพบว่าเวลานี้ชาวบ้านร้องกวางมีขยะเหลือทิ้งน้อยมาก คือส่วนที่ขายไม่ได้อีกแล้ว เช่น ขวดสเปรย์ และ ฉลากของขวดน้ำ

สำหรับ **ขยะสด** ที่เกิดจากการอุปโภค-บริโภค ในครัวเรือน และเศษพืชผักจากตลาดสด ทีมนักศึกษาได้เลือกใช้วิธี การย่อยสลายสารอินทรีย์ในขยะสดโดยใช้เดือนแดง พบว่าเป็นวิธีที่ ย่อยสลายขยะสดได้ดี ไม่มีกลิ่นเหม็น แถมยังได้น้ำหมักมูลไส้เดือนดินใช้เป็นปุ๋ยพืชและใช้ดับกลิ่นเหม็นในห้องน้ำ ท่อน้ำ หรือแม้แต่ป้อนหมูได้เป็นอย่างดี

นอกจากนักศึกษาก็ใช้วิธีการให้ความรู้ในการจัดการขยะกับ ชาวบ้านแล้ว ระหว่างทางพวกเขายังมี **"กลยุทธ์"** ในการสร้าง แรงจูงใจ และสร้างกำลังใจให้กับชาวบ้านด้วยการประสานกับ เทศบาลอำเภอร้องกวางให้จัดทำป้าย **"ว่าที่เศรษฐีใหม่ ร่วมใจ คัดแยกขยะ"** เพื่อยกย่องและชื่นชม ครอบครัวที่คัดแยกขยะ

และมอบป้าย **"คนบ้านนี้รักแม่แผ่นดิน พอยู่พอกิน ใช้จ่าย พอเพียง"** ให้กับครอบครัวที่มีการคัดแยกขยะร่วมกับการทำ น้ำหมักมูลไส้เดือนดิน โดยได้รับการสนับสนุนจากทางผู้บริหาร เทศบาลเป็นอย่างดี

ผลจากความตั้งใจของนักศึกษา ความร่วมมือจากชุมชน และ

การได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชนนี่เองที่ทำให้ 40 ครอบครัว นำร่องสามารถจัดการขยะในครัวเรือนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากความสะอาดแล้ว พวกเขายังได้รับประโยชน์อีกหลายอย่าง อาทิ รายได้จากการจำหน่ายขยะรีไซเคิล ได้น้ำหมักมูลไส้เดือนดิน ใช้เป็นปุ๋ยพืช ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายของครอบครัวได้อีกทางหนึ่ง

ประโยชน์ที่เห็นได้ชัดเจนนี้ ทำให้ชาวบ้านที่ไม่ได้ร่วมกิจกรรม นำร่องหันมาสนใจ และเข้ามาเรียนรู้และเริ่มทำการจัดการขยะใน ครัวเรือนขยายวงกว้างขึ้นเรื่อยๆ ปริมาณขยะของชุมชนก็ลดลง ไปเรื่อยๆ

สำหรับนักศึกษาจากรั้วแม่โจ้-แพร่ เฉลิมพระเกียรติ ซึ่งครั้งนี้ พวกเขาได้เข้าไปมีส่วนช่วยให้ชาวบ้านสามารถจัดการขยะของชุมชน ได้เป็นผลสำเร็จนั้น ได้สะท้อนถึงสิ่งที่พวกเขาได้เรียนรู้จากการ ทำงานครั้งนี้ว่า

ผลตอบแทนที่พวกเขาได้รับจากการทำโครงการคือ การได้ลงชุมชนจริงๆ และได้รู้จักชีวิตจริงของชาวบ้าน ไม่ใช่เพียงนักศึกษาที่ เข้าไปอาศัยในพื้นที่ แต่ได้พบและได้คิดทำในสิ่งที่ไม่เคยทำมาก่อน

ได้เห็นความรักความเอื้ออาทรที่ชาวบ้านมีต่อเยาวชนในโครงการ เห็นพวกเขาเป็นลูกเป็นหลานคนหนึ่ง หยิบยื่นข้าวปลาอาหารให้ ทำให้รู้สึกสนุกกับการลงชุมชนมากกว่าการเที่ยวสนุกกับเพื่อนๆ อย่างในอดีต **ที่สำคัญผลสำเร็จของโครงการยังทำให้รู้สึกภาคภูมิใจที่ได้มีส่วนทำให้สิ่งดีๆ เกิดขึ้น** ■